

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΕΠΙΠΕΔΟΥ ΑΓΧΟΥΣ ΤΩΝ ΑΣΘΕΝΩΝ ΠΡΙΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΒΡΟΓΧΟΣΚΟΠΗΣΗ

Τσιούπρου Ι., Σερίφ Δαμάδογλου Ε., Φιλίππου Ι., Λαγούδη Κ., Ιακωβίδου Κ., Κιόκιου Κ., Καζαντζή Ρ., Μανίκα Κ., Πορπόδης Κ.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η βρογχοσκόπηση αποτελεί βασική διαγνωστική και θεραπευτική μέθοδο για ένα μεγάλο σύνολο αναπνευστικών νοσημάτων, ωστόσο η επεμβατική της φύση δημιουργεί συχνά σημαντικό άγχος στους ασθενείς. Τα υψηλά επίπεδα στρες πριν από την εξέταση μπορούν να μειώσουν την ανεκτικότητα στη διαδικασία, να δυσκολέψουν τη συνεργασία του ασθενή με την ιατρική ομάδα και, τελικά, να επηρεάσουν την ομαλή και ασφαλή διεξαγωγή της διαδικασίας.

ΣΚΟΠΟΣ

Σκοπό της παρούσας μελέτης αποτέλεσε η αξιολόγηση του άγχους των ασθενών πριν και μετά τη διενέργεια βρογχοσκόπησης, καθώς και η διερεύνηση αιτιολογικών παραγόντων που μπορούν να συσχετιστούν με αυτό.

ΥΛΙΚΟ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΣ

Πρόκειται για μια προοπτική μελέτη παρατήρησης, η οποία διεξήχθη στο Βρογχοσκοπικό Εργαστήριο της Πνευμονολογικής κλινικής ΑΠΘ του ΓΝΘ «Γ. Παπανικολάου» από τον Μάρτιο 2025 έως και τον Σεπτέμβριο 2025. Στη μελέτη συμπεριλήφθηκαν 60 ασθενείς, οι οποίοι υποβλήθηκαν είτε σε εύκαμπτη ή/και σε EBUS βρογχοσκόπηση λαμβάνοντας μέτρια καταστολή.

Για την αξιολόγηση του επιπέδου άγχους οι ασθενείς κλήθηκαν να συμπληρώσουν το

σύντομο ερωτηματολόγιο STAI (State-Trait Anxiety Inventory) και την οπτική αναλογική κλίμακα (VAS) σε χρονικά διαστήματα 30 λεπτών πριν και μετά τη διενέργεια της εξέτασης.

- σύντομο ερωτηματολόγιο STAI: είναι η μικρότερη και πιο πρακτική εκδοχή του πλήρους ερωτηματολογίου και περιλαμβάνει 6–10 ερωτήματα (αντί για 40), διατηρώντας καλή αξιοπιστία και καταλληλότητα για κλινικές συνθήκες όπου ο χρόνος είναι περιορισμένος για να είναι συγκρίσιμο με το πλήρες STAI (20–80) εφαρμόζεται αναγωγή
- οπτική αναλογική κλίμακα (VAS): είναι ένα απλό, γρήγορο και αξιόπιστο εργαλείο για την υποκειμενική εκτίμηση συμπτωμάτων (εν προκειμένω του άγχους) και αποτελείται από μία γραμμή μήκους 10cm πάνω στην οποία ο ασθενής σημειώνει την ένταση του συμπτώματος όπως το βιώνει εκείνη τη στιγμή

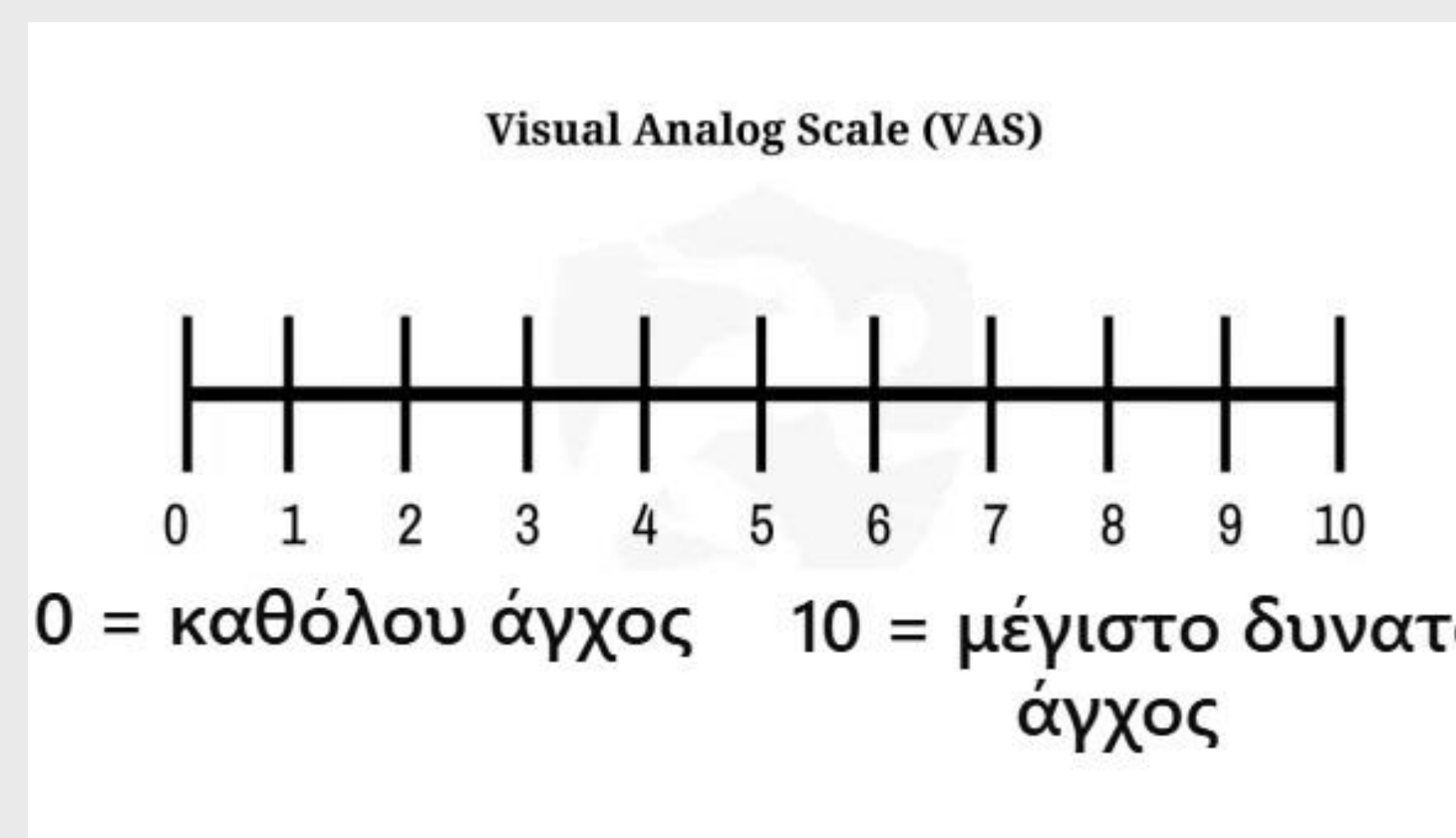
#	Περιγραφή ερωτήματος	Καθόλου (1)	Λίγο (2)	Αρκετά (3)	Πολύ (4)
1	Αισθάνομαι ήρεμος/η	☐	☐	☐	☐
2	Αισθάνομαι τεταμένος/η	☐	☐	☐	☐
3	Αισθάνομαι αναστατωμένος/η	☐	☐	☐	☐
4	Αισθάνομαι χαλαρός/η	☐	☐	☐	☐
5	Αισθάνομαι ανήσυχος/η	☐	☐	☐	☐
6	Αισθάνομαι ικανοποιημένος/η	☐	☐	☐	☐

Εικόνα 1 : Σύντομο ερωτηματολόγιο STAI.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

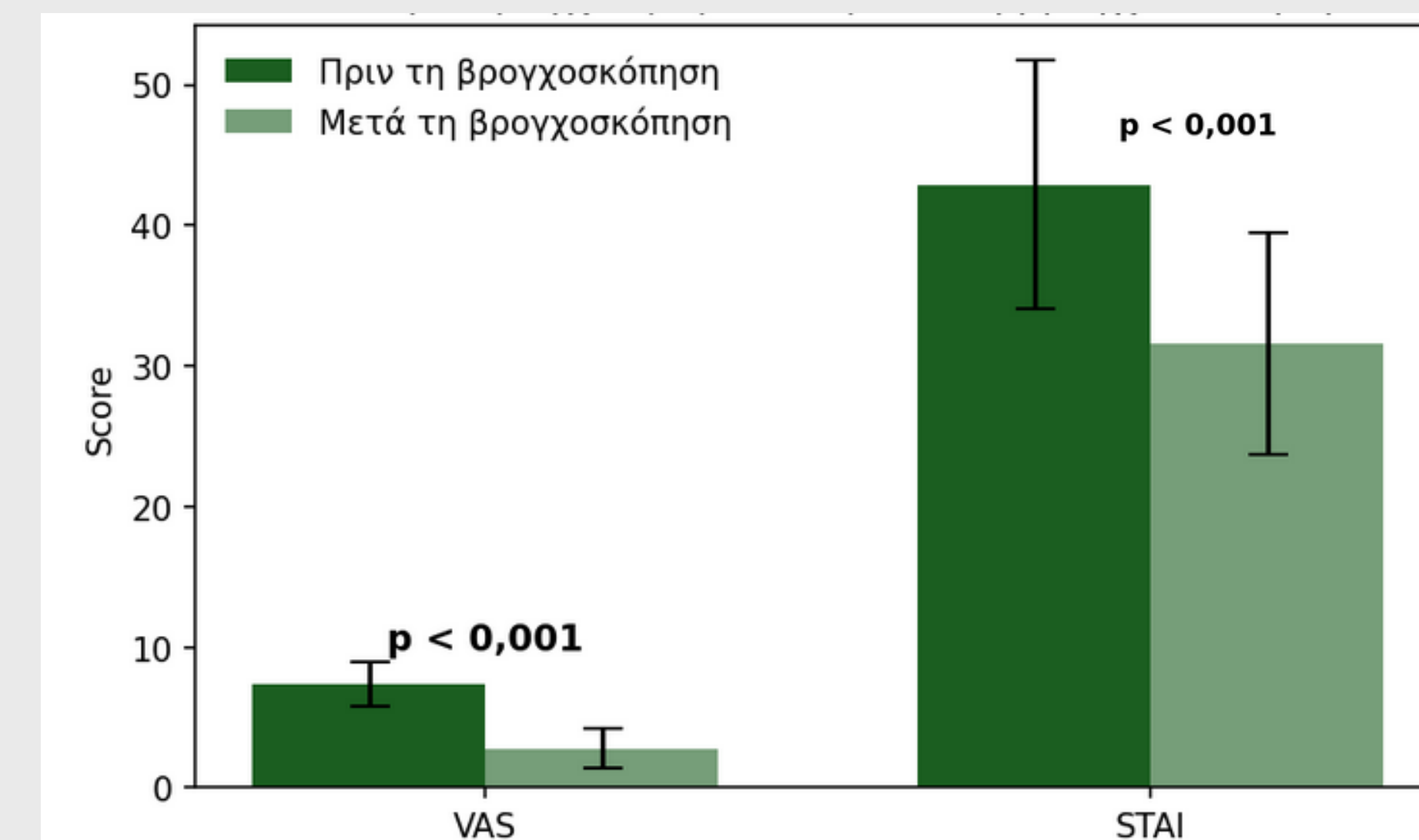
Το μέσο σκορ στην κλίμακα VAS πριν τη διενέργεια της βρογχοσκόπησης ήταν $7,4 \pm 1,6$, ενώ ελαττώθηκε σε $2,8 \pm 1,4$ μετά το τέλος της εξέτασης ($p < 0,001$). Παρατηρήθηκε, επίσης, στατιστικά σημαντική ελάττωση στο ερωτηματολόγιο STAI πριν μετά την εξέταση ($42,9 \pm 8,8$ vs $31,6 \pm 7,9$, $p < 0,001$). Οι ασθενείς που είχαν υποβληθεί σε βρογχοσκόπηση στο παρελθόν είχαν στατιστικά σημαντικό χαμηλότερο σκορ στις κλίμακες VAS και STAI πριν την έναρξη της εξέτασης.

Επιπλέον, βρέθηκε στατιστικά σημαντική συσχέτιση μεταξύ των επιπέδων χορήγησης μιδαζολάμης και προποφόλης ενδοφλεβίως και του επιπέδου άγχους μετά την εξέταση. Το ιστορικό λήψης αγχολυτικών φαρμάκων και SSRIs δε σχετίστηκε σημαντικά με το επίπεδο άγχους πριν και μετά τη βρογχοσκόπηση. Ανεπιθύμητα συμβάντα παρατηρήθηκαν στο 1,4%. Το 86,8% των ασθενών δήλωσε ότι θα επαναλάμβανε την εξέταση.

Εικόνα 2 : Visual Analog Scale (VAS).

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Διάγραμμα 1 : Μεταβολή άγχους πριν και μετά τη βρογχοσκόπηση.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η στατιστικά σημαντική μείωση των επιπέδων άγχους μετά την ολοκλήρωση της βρογχοσκόπησης καταδεικνύει ότι η πραγματική εμπειρία της εξέτασης είναι λιγότερο στρεσογόνος σε σύγκριση με την προεπεμβατική προσδοκία των ασθενών. Η ενσωμάτωση παρεμβάσεων ψυχολογικής υποστήριξης κατά την προετοιμασία τους δύναται να συμβάλει στην καλύτερη διαχείριση του άγχους, ενισχύοντας τη συνολική ποιότητα της παρεχόμενης φροντίδας.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Aljohaney, A. A., et al. (2019). "Level and predictors of anxiety in patients undergoing bronchoscopy." *Journal of Clinical Nursing*, 28(1–2), 314–321.
2. Özkan, Z. K., et al. (2022). "Fear in patients undergoing bronchoscopy and its causes." *Southern Clinical Istanbul Eurasia*, 33(1), 46–50.
3. Jeppesen, E., et al. (2019). "Listening to music prior to bronchoscopy reduces anxiety." *Journal of Clinical Nursing*, 28(1–2), 314–321.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Πνευμονολογική κλινική ΑΠΘ
Γ.Ν.Θ. «Γ. Παπανικολάου»
Εξοχή
Θεσσαλονίκη